

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Plan- og næringsutvalget		01.09.2022

Utvidelse av rekreasjonsløyper i Målselv kommune - Høring og offentlig ettersyn**Referanser:**

Vedlagte bilag:

Vedlegg

- 1 Kart pdf Sjørdalen og løype til Aslatjavri, Gassavakkejavrri, Moskanjavri
- 2 Kirkesdalen, Bardugrense, Sandelvvatnet
- 3 Forskrift om kommunalt løypenett for snøskuter Revidering
- 4 Konsekvensutredning sammenbinding av løyper nyeste fil 20.07
- 5 Rutinebeskrivelse for drift av rekreasjonsløyper for snøskuter i Målselv kommune 2022
- 6 Rutinebeskrivelse - Åpning stenging av rekreasjonsløypene for snøskuter i Målselv kommune ved skredfare
- 7 Statsforvalterens uttalelse - varsel om oppstart av forskriftsrevisjon snøscooterløyper Målselv kommune
- 8 Uttalelse til melding om oppstart av forskriftrevisjon - Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 9 Innspill fra Målselv ungdomsråd - Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 10 Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune - melding om oppstart av forskriftsrevisjon
- 11 Innspill til kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 12 Høringsuttalelse til varsel om oppstart - Revidering av kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 13 Høringsuttalelse fra FB-gruppen «Motorferdsel- og nyttekjøring» i forbindelse med forskriftsrevisjonen av løypenettet for snøscooter
- 14 Uttalelse fra Kystverket - Melding om oppstart av forskriftsrevisjon - Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune - Troms og Finnmark fylke
- 15 Svar - Melding om oppstart av forskriftsrevisjon - Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 16 Innspill til forskriftsrevisjon - Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune, saksnummer 2017/3135
- 17 Høringsinnspill motorferdselloven
- 18 Nye snøskuterløyper i Bardu og Målselv - Åpent brev til politikere og administrasjon i Bardu og Målselv
- 19 Innspill til melding om oppstart av forskriftsrevisjon - Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 20 **UTTALELSE TIL FORSKRIFTSREVISJON FOR KOMMUNALE LØYPER FOR SNØSKUTER I MÅLSELV KOMMUNE**

- 21 Innspill til kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune
- 22 Detaljutredning av rekreasjonsløyper i Målselv kommune

Utrykte bilag:

Bakgrunn:

Plan- og næringsutvalget har vedtatt revidering av kommunalt løypenett for snøskuter, og forslaget er nå klar til høring og offentlig ettersyn.

Utredning:

Målselv kommune kan treffe vedtak om fastsetting av snøskuterløyper gjennom motorferdselloven og forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagt vassdrag § 4 a. Kommunestyret fastsetter snøskuterløyper ved vedtekt av kart over snøskuterløypene og forskrift som beskriver bestemmelser for bruken av løypene. De prosessuelle kravene i forvaltningslovens kapittel VII om forskrifter, gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtak av snøskuterløyper med bestemmelser. De grunnleggende kravene i forvaltningsloven om utredning, varsling, uttalelse, formkrav og kunngjøring skal altså være oppfylt. Forslag til snøskuterløyper skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Ved kunngjøring av vedtak om snøskuterløyper, legges kart over snøskuterløyper med bestemmelser i tråd med plan- og bygningslovens § 12-12 fjerde og femte ledd.

Målselv kommune har utredet inntil 3 nye løyper (Sørdalen, Kirkesdalen, Moskanjavri) og to avstikkere (Sandelvvatnet og Bardu kommunegrense) for rekreasjonskjøring.

Saksfremlegget er basert på detaljene fra Målselv kommunes *Konsekvensutredning av rekreasjonsløyper for snøskuterkjøring i Målselv kommune*, samt *Detaljutredning av rekreasjonsløyper*.

I Målselv kommune ble det vinteren 2019 etablert 6 rekreasjonsløyper i områdene Høgskardhus, Dividalen og Rostadalen. Det er ønskelig å utvide disse løypene, med sikte på å dempe press i forhold til dispensasjonssøknader, samt å etablere løyper i områder som mangler løyper i dag. Løypene vil være et godt tilbud for alle mennesker til å komme seg ut i naturen. Dersom løypene etableres ses det som god nok dekning i kommunen. Et utvidet løypenett vil i stor grad begrense antall søknader til dispensasjon for kjøring i utmark etter § 5b.

Plan- og næringsutvalget vedtok i møte den 02.06.20 at rådmannen skulle iverksette forskriftsrevisjon av gjeldende forskrift om kommunalt løypenett for snøskuter i Målselv kommune. Varsel ble sendt ut den 06.04.21 om oppstart av forskriftsrevisjon – *Kommunal forskrift om løypenett for snøskuter i Målselv kommune*. Kommunen vurderte det slik at det forelå et revisjonsgrunnlag og varslet oppstart av planleggingsarbeid med sikte på endring i forskrift om kommunalt løypenett for

snøskuter. Berørte parter, regionale myndigheter, interessegrupper og næringslivet fikk dette oppstarts varsel.

Følgende parter kom med innspill:

- Statsforvalteren
- Fylkeskommunen
- Statskog
- Sametinget
- Svenske samebyer Saarivuoma og Lainiovuoma
- Midt-Troms friluftsråd
- Troms Turlag
- Naturvernforbundet i Troms
- Målselv ungdomsråd
- Direktoratet for Mineralforvaltning
- Motorferdsel og nyttekjøring-gruppe
- Kystverket
- Arva

Innspill har blitt vurdert i konsekvensutredningen.

Følgende områder er vurdert i forskriftsarbeidet:

Sammenbinding mellom Rostaelva (parkering løype 4) og Dødesvatnet (løype 3, Sjødalen)

Sammenbinding fra Lappskardvatn til Bardu kommunegrense

Løype fra Sandelva til Sandelvvatnet

Løype fra Sandelva til Bjørkmo (Kirkesdalen)

Utvidet løype i området Moskajavri (fra løype 3)

Det er gjennomført GPS-logging av alle løypene. Arbeidet er utført av lokale tilknyttet løypemannskap som kommunen har driftsavtale med, samt av lokale tilknyttet bygdelag.

I tillegg til å utrede områdene var det aktuelt å vurdere gjeldende løypebestemmelser, samt å vurdere justeringer på eksisterende løypetraseer. Dette har ikke blitt gjort i denne fasen.

Vurdering:

Det er gjennomført konsekvensutredning av løypene. Her presenteres hovedtrekkene fra utredningen.

Friluftsliv

Kommunen har kartlagt sine friluftsområder i henhold til Miljødirektoratets veileder og definert flere områder som A-områder (svært viktige friluftsområder). Bakgrunnen for klassifiseringen er blant annet at områdene blir mye brukt som følge av isfiskeløypene til Lappskardvatna, Sandelvvatnet, Aslatjavri, Gassavakkejavrret og Moskanjavri. Målselv kommune er klar over at det ikke bør legges løyper i svært viktige eller viktige friluftsområder som er viktige for vinterfriluftslivet. Områdene vil med dette bli berørt av støy og forstyrrelser fra snøskutere. Som nevnt er flere av områdene populære som følge av isfiskeløypene. Det er også et ønske om å få løyper i de indre delene av Målselv, slik at det er et tilbud til befolkningen i hele kommunen og tilreisende med hytter og annet.

Rekreasjonsløypene kan gjøre det lettere å komme seg ut i naturen for alle. I tillegg kan man komme seg langt ut i utmark, da man først kan kjøre et stykke på snøskuter, og gå videre på ski. Områder som er helt avsides vil bli mer tilgjengelig. Målselv kommune mener å oppleve snøskuter som friluftsliv, selv om det ikke defineres som friluftsliv i loven. Det er rekreasjon som er med på å få folk ut i naturen.

På internettsiden www.ut.no kan det se ut til at de aktuelle områdene er mye brukt om sommeren (barmarkstier), mens at det er mindre brukt om vinteren for å gå på tur. Internettsiden www.skisporet.no viser at rekreasjonsløypene ikke går i viktige skiområder. Øverbygd IL kjører opp åpne skispor. Det vil ikke oppstå konflikt mellom skispor og rekreasjonsløyper da det er plassert i god avstand fra hverandre. Kommunen har så langt som mulig forsøkt å plassere løypene på en slik måte at de skal være til minst mulig hinder og støy for friluftslivet, selv om løypene vil gå i svært viktige friluftsområder. Det er satt en støygrense på 40 dB, men likevel vil skuteraktivitet kunne høres godt, og løypene er lagt innenfor disse grenseverdiene. Opplevelsen av støy vil variere mellom den enkelte friluftslivutøver, men stillhet og ro er som regel høyt verdsatt ved ferdsel i naturen.

Lavere hastighet er et godt avbøtende tiltak, da en hastighetsreduksjon ned til 20 km/t mot svært viktige og viktige friluftsområder vil innebære at minsteavstanden for å overholde 40 dB reduseres fra 450 meter til 175 meter, jamfør Miljødirektoratets veileder for støy. Det må tas hensyn til at det ikke er gunstig for motoren å kjøre over store strekninger med lav hastighet. Målselv er en kommune med mye villmarkspreget natur og utmark, og kommunen har god dekning av friluftsområder av

samme områdetype. Kunnskap om bruken av friluftsområdet på vinteren tilsier at løypen vil ha liten konsekvens for friluftslivet.

Støy

Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder for støy, *Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper* og kommer med konkrete anbefalinger. Det anbefales en buffer på 450 meter fra senter av løype og ut til hver side i viktige og svært viktige friluftsområder. For steder med bebyggelse, hus og hytter anbefales en minimumsavstand på 60 meter fra senter av løype til hver side. Dette vil være en utfordring på tettsteder som starten av løypen i Sjørdalen, på Tverrelvmo, der en bolig ligger innenfor buffersonen. Et avbøtende tiltak kan være lav hastighet på 20 km/t, eventuelt å flytte løypen noen få meter for å komme utenfor støysensitiv sone. Dette vil også gjelde starten på løypen i Kirkesdalen, der en bolig ligger innenfor buffersonen. Kommunen er blitt gjort oppmerksomme på at dette er landbruksbygg, men utfra matrikkelen er det et bolighus med flere landbruksbygg. Det er ukjent for kommunen om huset er bebodd. For Tverrelvmo og Bjørkmo, er topografi, linjeføring og stedlige forhold slik at det på disse stedene ikke er mulig å kjøre med høy fart.

Saarivuoma sameby har sommerboplass og kalvemerkingssområde ovenfor Indre Lappskardvatn. Nærmeste bygning ligger 214,82 meter fra løype. Det er registrert som sommerboplass, men Målselv kommune har fått informasjon om at området også brukes på vinterstid. Dersom det er nødvendig av hensyn til reindrifta vil deler eller hele løypen stenge jmfør løypeforskriften.

Naturmangfold

Forstyrrelse av dyrelivet er generelt en utfordring. Etablering av løyper, med rasting inntil 30 meter fra senter av løype og store parkeringsplasser innebærer stort arealbruk, og fører til fragmentering- og barriereeffekter som reduserer natur- og leveområder til artene som lever der. I tillegg er vinteren en sårbar tid for de fleste arter.

Det er flere sårbare og nasjonalt viktige arter å ta hensyn til i de aktuelle områdene. Spesielt vil en rundløype i Moskanjavri være utfordrende, men også løyper som går i dalfører. Jerv og flere av de store rovdyra har et stort økologisk funksjonsområde. Dalfører er naturlige passasjer for både byttedyr og rovdyra. Forstyrrelser i form av motorferdsel og mer menneskelig aktivitet og tilstedeværelse kan påvirke artenes atferd og valg av ruter.

Løypa til Bardu kommune ligger nærme grense til nasjonalparken, og i parken er det flere sårbare arter av nasjonal betydning. Dette gjelder fjellreven, som er en trua art og det er lagt ned mye arbeid for å hjelpe arten med å etablere seg i større omfang. Det skal være en varsomhetssone på 300 meter i radius til yngleplass hos fjellrev. Slik det er nå, ligger rekreasjonsløypen utenfor varsomhetssona, men Målselv kommune har blitt gjort oppmerksomme på at lokaliteten kan ligge nærmere grensen enn informasjonen hentet fra sensitive artskart.

Naturvernforbundet i Troms ser sammenbindingsløypen mellom Målselv og Bardu som den mest problematiske, da løypen vil åpne opp for en helt annen trafikk enn det har vært til nå, og det er usikkerhet med tanke på konsekvenser knyttet til utvidelse av løypen. Nasjonalparkforvalter har vært involvert i perioden med konsekvensutredningen, og det ytres en bekymring om at økt ferdsel i området kan føre til mer forurensning og forsøpling. Forsøpling i nasjonalparken er allerede en utfordring, og det har blitt lagt ned en betydelig innsats for å rydde opp i parken. Forsøpling og forurensning vil utgjøre en belastning på naturmangfold. Det er viktig å påpeke at det er summen av all type menneskelig og motorisert ferdsel (turgåere, hundespenn, forsvaret, snøskuterløype) som kan skape økt forurensning og forsøpling. Basert på erfaringer fra de etablerte rekreasjonsløypene fra 2019, er det ikke registrert forsøpling ifm. snøskuterkjøring, men at dette har vært et problem over lengre tid ved all ferdsel i natur.

I dalføret rundt Sjørdalen og Kirkesdalen har jerv permanent territorie, og informasjon hentet fra sensitive artkart viser at arten bruker området aktivt. Utfordringer er at hilokaliteter ligger innenfor varsomhetssonen. Avbøtende tiltak er å forby rasting på deler av løypene som kommer innenfor varsomhetssonene.

Sikkerhet (snøskred)

Løypen til Kirkesdalen og til Bardu grense tangerer skredutsatte områder, og kommer i kontakt med utløpsområder for skred langs store deler av traseene. Særlig er løypen i Kirkesdalen utsatt. Dersom en løype etableres, vil det føre til økt ferdsel i området, og med økende bruk og aktivitet er det større sannsynlighet for at skred utløses. Dette krever overvåking og gode rutiner for varsling og åpning/stenging av løypene straks det er behov. Løypene skal stenges ved faregrad 4. Det skal også vurderes stenging ved faregrad 3 eller når forholdene er så komplekse at skredfarevurderingen på www.varsom.no tilsier det. Målselv kommune har prosedyrer for stenging av løyper og følger vurderinger gitt av www.varsom.no. Det er ikke mobildekning i flere av områdene, men kommunen vurderer det slik at det er en risikovurdering hver enkelt som ferdes i løypene må ta.

Kulturminner og kulturmiljø

Det er få registreringer av kulturminner fra offentlig tilgjengelig informasjon i de aktuelle områdene. Sametinget har ikke kommet med bemerkninger til løypene etter oppstarts varsel, men presiserer at kommunen plikter å ta hensyn til kulturminner og kulturmiljø ved å finne løsninger for å unngå konflikt, samt at ferdsel kun skal foregå på snødekt mark og is slik at fare for slitasje av kjente og ikke-registrerte kulturminner er liten. Avbøtende tiltak er å stenge løype dersom det er lite snø i enkelte partier eller hele løypa. Det er registrert et bosetnings- og aktivitetsområde (Arran) like ved Neset (Kirkesdalen). Løypa ligger 6,74 meter fra lokaliteten. Det er viktig å skjerme denne.

Trafikksikkerhet

Dersom løypenettet utvides, er det aktuelt med flere og større parkeringsplasser. Det krever stor plass for å få parkert bil med henger og skuter, for manøvrering og for av- og påkjøring. Parkeringen skal brukes for all type ferdsel. Parkering langs vei skal ikke forekomme da det er til hinder for nødetatene og sikkerheten. Utbygging av eksisterende parkeringsplasser, samt utbygging av nye parkeringsplasser innebærer en kostnad.

Reindrifta

Saarivouma er kritisk til å legge løyper i urørt natur og at det bygges som et vidt nettverk av skuterløyper, som krysser kommunegrenser og innebærer mer trafikk og forstyrrelser for natur og dyreliv. Dette gjelder særlig løypen til grense Bardu kommune, samt området i Moskanjavri. Det er ønskelig fra deres side at løyper legges i mer sentrale områder med bebyggelse og å unngå inngrep i urørt natur- og fjellområder med rein. Saarivouma påpeker at skuterkjøringen må reguleres gjennom tider da det er tillatt å kjøre i visse områder, og når det ikke er tillatt. Den mest sårbare perioden for rein er i drektighets- og kalvingstiden fra slutten av april og i mai måned. Lainiovuoma mener at nåværende ordning med søknad for dispensasjon til kjøring frem til Aslatjavri og Gassavakkjavrrit bør beholdes. Videre ønsker de at løype 3 skal avvikles, da den forstyrrer deres områder for rein. Et forslag fra dem er at en løype kan åpnes med start i Rostadalen der det vil være mer stabilt og snørikt utover sesongen, og at man unngår områder som er forbeholdt reinen. Ved å legge løypa her, vil løypen gå langs Lainiovuoma og Könkämä bygrense, som er fra Storrosta etter Rostaelva til Rostadalen.

Det har vært to møter med representant fra Lainiovuoma, via teams. Den 4.februar 2022 var det et møte med nasjonalparkforvalter og representant fra Lainiovuoma. Den 2.mars 2022 var det et møte mellom to representanter fra Lainiovuoma, samt Ordfører i Målselv kommune og saksbehandler fra

teknisk avdeling i Målselv kommune. Det har også vært telefonsamtaler mellom saksbehandler Målselv kommune og representant fra Saarivuoma sameby. Målselv kommune har ikke lyktes med å få kontakt med Könkämä.

Forskrift

Målselv kommune har laget et forslag til ny forskrift. Endringen i forskriften er at de nye løypene er lagt til, samt at i forskriftens § 3 *Åpning og stenging av løyper*, har kommunen fjernet at åpning/stenging av løypene kunngjøres i lokal avis. Det er lagt til at kommunen kunngjør åpning/stenging via elektronisk varslingstjeneste. Det er også lagt til i forskriften at den enkelte plikter å påse om løypene er åpne eller stengt. Det er laget en rutinebeskrivelse for drift av rekreasjonsløypene og stenging av løypene ved skredfare.

Salg av løypekort

Det er utgifter forbundet med åpning av rekreasjonsløyper, slik som oppkjøring, merking (skilt) av løypene, generelt vedlikehold, brøyting av parkeringsplasser om vinteren og søppeltømming. Salg av skuterkort skal dekke de økonomiske utgiftene. Økonomiske forhold, herunder budsjett rundt utvidelse av løypenett må tas i egen sak. Kortsalget sammenlignet med fjoråret og i år, har gått ned med 29 %. Løypene har stort sett vært åpne gjennom hele sesongen, for uten et par helger, og det er i hovedsak en av løypene som har vært mer utsatt for snøskredfare og dermed stenging. Det har vært en stabil og snørik vinter, og det har ikke vært behov for stenging av løyper fra reindriftas hold.

Vår faglig konklusjon

Målselv kommune har et stort trykk på søknader etter forskriftens § 5b, og ved utvidelse av rekreasjonsløyper ønsker kommunen å få et fullverdig tilbud som gjør at dette behovet går ned. Rekreasjonsløypene vil være åpne for alle, og det vil ikke være nødvendig med helsemessig dokumentasjon.

Det er aktuelt med samarbeid med lokalt naturoppsyn for å følge opp artene i området og å påse at reglene for ferdsel i løypene opprettholdes. I områdene der det er kjent aktivitet av sårbare arter, og særlig der løypene er lagt innenfor artenes varsomhetssone, må reglene for ferdsel dokumenteres i forskriften (skilting i løypene), og det er særdeles viktig at reglene for ferdsel i løypene blir overholdt.

Sammenbinding mellom Rostaelva (parkering løype 4) og Dødesvatnet (Sørdalen)

Løypa i Sørdalen sammenbindes med løype 4 og krysser Rostadalsveien på starten. Løypa går langs Rostaelva, og passerer et bolighus som ligger innenfor støysonen. Videre krysser løypa Rostaelva, og Innsetveien der det starter en skogsbilvei som løypa følger videre nedover i dalen. Det er ganske åpent terreng i dalen, og støy vil bære godt oppover dalsidene. Det er hilokaliteter for jerv i nærhet til løypa, som ligger innenfor varsomhetssonen på 2 km i radius. Dette gjelder stort sett hele traseen. Arten er observert flere ganger årlig i området, gjennom de siste 10 årene. Det er mye aktivitet i sommerhalvåret, og det tråkkes skispor i dalen om vinteren, samt at løype til Troms Quest har gått gjennom dalen. Aktiviteten har slik sett vært holdt på et restriktivt nivå i vinterhalvåret. Målselv kommune mener at et godt avbøtende tiltak for å beskytte arten er å forby rasting og opphold langs deler eller hele løypen. Slik sett vil løypen i hovedsak fungere som sammenbinding mellom løypene, og ikke som et selvstendig turmål i Sørdalen. Dette må synliggjøres i skilt planen. Ved skredfare stenger kommunen løypa ved faregrad 4, og vil vurdere stenging ved faregrad 3!. Kommunedirektøren anbefaler at løypen legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Sammenbinding fra Lappskardvatn til Bardu kommunegrense

Løypa til Bardu grense starter i enden av Indre Lappskardvatn, og passerer Gaicacacca sommerboplass som tilhører Saarivuoma sameby. Den nærmeste bygningen ligger ca. 214,82 meter fra løype. Løypene åpnes 15.februar og stenges 4.mai. Dersom det er behov knyttet til reindrifta innenfor denne perioden vil det hensyntas jamfør løypebestemmelsene. Løypa går videre ganske parallelt med grensen til Øvre Dividal nasjonalpark, og ligger på det nærmeste ca. 380,34 meter fra grensa til nasjonalparken. Videre vil løypa passere steder der den kommer i kontakt med utløpssoner for snøskred, og disse områdene vil særlig kreve overvåkning. Kommunen har gode rutiner for varsling og stenging av løypene ifm. snøskredfare.

Det er fjellrev i nasjonalparken, og hensynet til en trua art står sterkt. I henhold til Miljødirektoratets veileder om varsomhetssoner til ulike arter, ligger løypa utenfor varsomhetssonen på 300 meter i radius. Målselv kommune har fått signaler om at lokaliteten kan være nærmere grensen enn informasjonen hentet fra sensitive artskart, og kommunen mener at et godt avbøtende tiltak er å forby rasting på deler av løypen, dette for å beskytte arten i ytterligere grad. Det er også hi-lokalitet for jerv, men det ligger utenfor varsomhetssonen, og det har ikke blitt registrert aktivitet siden 2005.

Løypa vil gå i randsonen til nasjonalparken, noe som kan føre til uønsket trafikk inn i parken, forstyrrelse av trua dyreliv og forsøpling. Avbøtende tiltak kan være god merking og informasjon. På flere partier av løypa vil den som nevnt tangere skredutsatte områder, og løypen vil stenges på faregrad 4, samt vurderes stengt ved faregrad 3!.

Bardu kommune har rekreasjonsløyper på Altevatn, og planen er å etablere løyper fra Målselv kommune til Bardu kommune. En forutsetning for å gå videre med etablering av løypa er at Bardu kommune får godkjent løype som møter denne løypa til sammenbinding over kommunegrensen. Slik kommunen vurderer det er det ikke et naturlig turmål å kjøre frem til Bardu grense, men at det må være mulighet for sammenbinding frem til Altevatn. Bardu kommune har meldt oppstart på sammenbindingsløype til Målselv, men har fått krav om kulturminnebefaring fra Sametinget, noe som må gjøres på våren. Kommunedirektøren anbefaler at løypen legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Løype fra Sandelva (løype 1) til Sandelvvatnet

Det er snøugle i området og kommunen mener at avbøtende tiltak er etablering av løype frem til vannet, men ikke over vannet. Dette for å ta hensyn til sårbar art. Løypen vil da bli lagt langt utenfor artens varsomhetssone, som er på 2000 meter. Ved fare for snøskred vil det stenges på faregrad 4 og vurderes stengt på faregrad 3!. Kommunedirektøren anbefaler at løypen legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Løype fra Sandelva (løype 1) til Bjørkmo (Kirkesdalen)

Løypa i Kirkesdalen starter på Kirkesdalsveien og passerer bebyggelse, to landbruksbygg og en enebolig ved Bjørkmo på starten av løype, og fortsetter etter en skogsbilvei gjennom skog og langs Kirkeselva. Ved Neset krysser løypa Lappskardelva, og like opp i dalen ligger et foreslått verneområde som er definert som viktig. Løypa ligger 153 meter fra verneområdet. Ved Neset er det også et kulturminne som ligger ca. 6,74 meter fra. Det er viktig å skjerme kulturminnet. Løypa fortsetter langs skogsbilveien som går nesten helt opp til tregrensa, og videre innover fjellet til Lappskardvatna. Det er hi-lokalitet for jerv i dalen. Fra 2011 fram til 2021 er det gjort hyppige registreringer/observasjoner av arten fra år til år. Topografi er slik at støy bærer godt i dalen. Selv om det er skog, vil den ikke gi noe skjerming på grunn av høydeforskjeller, skogen ligger lavere enn hi-lokalitet. Det bør være 2000 meters varsomhetssone i radius til jerv med funksjonsområde som yngleplass, og løypen ligger innenfor varsomhetssonen. Avbøtende tiltak er å forby rasting i deler av

løypen som er innenfor varsomhetssonen. Det gjelder fra starten på løypa og nesten helt frem til Fremre Lapps kardvatn.

En løype i Kirkesdalen anbefales, men det må foretas nøye vurderinger til enhver tid. Kommunen har et godt elektronisk varslingssystem for varsling ved stenging av løyper, og når raskt ut til alle som har kjøpt løypekort via kommunens elektroniske varslingstjeneste. Kommunedirektøren anbefaler at løypen legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Utvidet løype i området Moskanjavri (fra løype 3)

Det har i år blitt godkjent en del dispensasjoner for kjøring rundt Moskanjavri. Ved åpning av løype over vannet Moskanjavri og frem til Rødtjønna anses det som et bedre tilbud og det vil være et tilbud for alle. På den annen side, bør det som følge av hensynet til naturmangfold ikke etableres en rundløype i Moskanjavri. Kommunen vurderer å endre dagens praksis med forhåndsgodkjente løyper for dispensasjon etter § 5b frem til Aslatjavri, Gassavakkejavrit og videre ut på vannet Moskanjavri, men ikke som en rundløype da det vil være belastende for naturen og artene som lever i området.

I områdene rundt Aslatjavri og Gassavakkejavrit er det få registrerte arter i naturbase å ta hensyn til. Ved vannet Moskanjavri er det flere fuglearter som krever hensyn, men dette vil gjelde særlig i sommerhalvåret. Det er et lite område ved Aslatjavri der det kan være fare for snøskred, men løypen ligger langt utenfor dette området. Kommunedirektøren anbefaler at løype frem til Aslatjavri, Gassevakkejavrit og over vannet Moskanjavri legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Naturmangfoldloven

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Målselv kommune mener at kunnskapsgrunnlaget i saken er tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak uten å foreta nye kartlegginger. Målselv kommune har sjekket offentlige databaser, innsynsløsning for sensitive arter, tatt høyde for innspill fra fagpersoner og fagmiljøer, og har hatt dialog med lokale aktører som har god kjennskap til områdene som det planlegges å etablere rekreasjonsløyper i. Rekreasjonsløypene er lagt i områder med kjent tilstedeværelse av flere sensitive arter, herunder jerv, kongeørn, hønsehauk, snøugle og fjellrev, og løypene vil gå innenfor varsomhetssonen til flere av artene. Det er god oversikt på bestandene av rovdyr i Norge, samt fjellreven. For kongeørn er det vanskeligere å anslå hvor mange kongeørn det er i Norge. Der det er kjente hekkeplasser, må kommunen sørge for skjerming av lokaliteten. Status per nå er at kjente lokaliteter ligger utenfor

varsomhetssonen og kommer ikke i kontakt med de nye rekreasjonsløypene som er under planlegging. Det er vedtatte løyper som ligger innenfor varsomhetssonen, og det er ikke kjent for kommunen om løypene har hatt negativ innvirkning for artens tilstedeværelse og bruk av området etter at løypene åpnet i 2019. Informasjon hentet fra sensitive artskart viser at i området det gjelder har kongeørn vært registrert/aktiv også i årene etter løypene ble vedtatt. Som avbøtende tiltak mener Målselv kommune at å forby rasting på hele eller deler av strekningene som vil komme innenfor varsomhetssonen til de nevnte arter, vil holde aktiviteten på et restriktivt nivå og vil være et godt tiltak for å beskytte artene. Flere av rekreasjonsløypene går i dalfører, som fungerer som korridorer og er naturlige passasjer for både byttedyr og rovdyr. Dalførene er ikke naturlige turmål, men vil fungere mer som gjennomkjøring for å komme seg ut til populære isfiskevann. Gjennomkjøring er mindre forstyrrende for dyr, enn stopp, rasting og aktivitet rundt skutere. Topografi er slik at støy fra motorferdsel vil høres over lengre avstander, og som vil være forstyrrende for dyreliv og folk som ferdes i naturen. For å begrense støy mener Målselv kommune at et godt avbøtende tiltak er lavere fart. Lav og jevn fart skremmer dyr mindre, og nedsatt hastighet vil innebære at minsteavstander til viktige og svært viktige friluftsområder reduseres. Det kan også være aktuelt å begrense tidsrommet snøskuterkjøring er tillatt i sårbare områder og perioder. Det som kommunen har kunnskap om skal ivaretas, og rekreasjonsløypene skal ikke være til nevneverdig ulempe for det biologiske mangfoldet. Ingen av rekreasjonsløypene vil komme i direkte berøring med verneområder.

§ 9 Føre var prinsippet

Målselv kommune mener at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken.

Kommunen mener å ha tatt høyde for føre var prinsippet på følgende måter:

Løypa til Bardu grense: Det er fjellrev i parken, men hi-lokalitet er utenfor varsomhetssona. For å sikre arten ytterligere, vil det være forbud mot rasting i deler av løypen.

I deler av løypa i Kirkesdalen er det jerv, og i disse områdene vil det være forbud mot rasting.

I Sør dalen er det jerv, og løypa som går gjennom dalen vil i hovedsak fungere som gjennomkjøring. Det innføres forbud mot rasting i store deler av løypen.

Løypen frem til Sandelvatnet er lagt frem til vannkanten, og ikke ut på vannet selv om det er mulig uten å komme i konflikt med varsomhetssonen for arten. Ved å legge løypa frem til vannet er løypa i god avstand utenfor varsomhetssonen til sensitiv art, og arten hensyntas i større grad.

§ 10 Samlet belastning

Samlet belastning for økosystemet

Av all innsamlet informasjon opplever kommunen at aktiviteten i områdene er holdt på et restriktivt nivå i dag i vintermånedene. Det er merkbart mer aktivitet i barmarksesongen, dette være seg skogsarbeid, utbygging eller annet type arbeid, friluftsliv og tilsvarende. For vegetasjon mener Målselv kommune at arter i liten grad blir påvirket av snøskuterspor vinterstid. I sporet som løypa vil lage, kan artssammensetningen endre seg over tid, fordi det vil danne seg en issåle og det blir andre avtrykk enn områdene rundt sporet. Målselv kommune vurderer denne belastningen til å være liten og at det ikke direkte skader naturen, men kan skape en endring i hvilke arter som vil vokse der over tid.

I 2019 ble det etablert flere rekreasjonsløyper, og Målselv kommune har ikke fått signaler om skader eller annen påvirkning på naturmangfoldet. Målselv kommune har vært i tett dialog med Miljøavdelingen hos Statsforvalteren, og kategori C artene er gått gjennom sammen med avdelingen. Målselv kommune har også hatt dialog med fjelltjenesten lokalt, som har gitt verdifull informasjon om arter som lever i områder der kommunen har løyper. Miljødirektoratet har laget en veileder for *Naturmangfold og planlegging av snøskutertraseer*, med oversikt over varsomhetssoner over arter det må tas ekstra hensyn. Flere av artene som er listet opp har leveområder der rekreasjonsløypene er tiltenkt. Det er selvsagt mange andre arter å ta hensyn til, og som kan påvirkes av en skuterløype. Basert på gjennomgangen av arter i naturbase, er det i hovedsak fysiske inngrep og motorferdsel på vår og sommeren som i stor grad kan skade artene. Det skal ikke foretas noen inngrep knyttet til rekreasjonsløypene.

Det som er vanskelig å si noe om per nå, er bruken av rekreasjonsløypene. For å vurdere en samlet belastning er dette noe en bør kjenne til. Tall fra vedtatte løyper over det siste året, viser en nedgang i antall solgte løypekort, og dermed har det sannsynligvis vært mindre trafikk enn foregående år. Hvor mye trafikk det er, har sannsynligvis sammenheng med både vær, høytider og om hvordan sesongen har vært mtp. stenging ifm. reindrifta eller farer knyttet til snøskred, flom, utrygg is eller annet. Videre er det vanskelig å vurdere hvilken betydning snøskuterkjøring får på økosystemer i tillegg til eksisterende forstyrrelser som er der i dag. Dersom flere av rekreasjonsløypene vedtas, vil det være god dekning i kommunen og man kan anta at trafikken blir mer fordelt utover hele løypenettet, og på den måten skape mindre trykk på løypene. Det må etableres flere parkeringsplasser, og det vil derfor være muligheter for å starte kjøring fra flere forskjellige utgangspunkt. På den annen side kan stenging av en løype føre til mer press og aktivitet i en annen løype, men dette vil gjelde i perioder der det er forhold som tilsier at stenging kreves. Av erfaring har det vært løyper med mye stenging i stort sett hele sesongen, og det beskriver hvor uforutsigbart det er mtp. vær og reinen.

Målselv kommune vurderer det slik at rekreasjonsløypene ikke vil være til stor skade eller ulempe for reindrifta. Det er god dialog med reindrifta og løypen/løypene vil bli stengt dersom det oppstår

situasjoner som krever det av hensyn til reindrifta, jfr. forskriften. Dette har fungert godt fra åpning av løypene i 2019. Reinnæringa er som kjent ikke statisk, og da må kommunen forholde seg til disse endringene.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse

Rekreasjonsløypene vil gå på snødekt mark og kommunen plikter å følge opp at løypene stenges dersom deler av løypene blir bar. Det er ikke registrert skade på barmark i forbindelse med snøskuterkjøring på de tidligere løypene. Det er som kjent ikke tillatt med terrenginngrep, som planering eller opparbeiding av terrenget. Forsøpling kan forårsake skade på naturen. Kommunen følger dette opp med å ha tilgjengelige søppelkasser på eller i nærheten av parkeringsplassene. Det kan vurderes å sette opp informasjonstavler der det er hensiktsmessig, med informasjon om verneområder, arter, kulturminner og tilsvarende. Målselv kommune forplikter seg til å rydde opp ved eventuell skade på naturen.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Kjøring vil foregå på snødekt mark, i stikken løyper slik at kommunen har kontroll på hvor det er ferdsel og at all ferdsel samlokaliseres. Målselv kommune har forsøkt å legge løypene der det er mest hensiktsmessig for beskyttelse av naturmangfold. Det brukes materialer av trevirke for stikking av løype, og ved vindfall vil det ikke være til forsøpling og skade i naturen.

Under henvisning til ovenstående vil kommunedirektøren anbefale at Plan- og næringsutvalget gjør slikt vedtak:

Med hjemmel i motorferdsellovens § 4a legges følgende løypetraseer ut til høring og offentlig ettersyn:

1. Sammenbinding mellom Rostaelva (parkering løype 4) og Dødesvatnet (Sørdalen)
2. Løype fra Sandelva (løype 1) til Sandelvatnet
3. Løype fra Sandelva (løype 1) til Bjørkmo (Kirkesdalen)
4. Løype fra Dividalen (løype 3) til Aslatjavri, Gassavakkejavrri og ut på vannet Moskanjavri.
5. Sammenbinding fra Lappskardvatn til Bardu grense

